

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

Відокремлений структурний підрозділ «Рожищенський фаховий коледж
Львівського національного університету ветеринарної медицини
та біотехнологій імені С. З. Гжицького»

ГОДІВЛЯ ДРІБНИХ ДОМАШНІХ ТВАРИН З ОСНОВАМИ ДІЄТОЛОГІЇ

ПРОГРАМА (ОРІЄНТОВНА)

навчальної дисципліни

підготовки фахових молодших бакалаврів

спеціальності 204 Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва

у закладах фахової передвищої освіти

РОЖИЩЕ 2021

Укладач:

В. М. Шульська, викладач технологічних дисциплін, спеціаліст вищої категорії, ВСП «Рожищенський фаховий коледж Львівського національного університету ветеринарної медицини та біотехнологій імені С. З. Гжицького»

Рецензент:

Л. М. Ковальчук, викладач технологічних дисциплін, спеціаліст вищої категорії, ВСП «Рожищенський фаховий коледж Львівського національного університету ветеринарної медицини та біотехнологій імені С. З. Гжицького»

Рекомендовано цикловою комісією технологічних дисциплін ВСП «Рожищенський фаховий коледж Львівського національного університету ветеринарної медицини та біотехнологій імені С. З. Гжицького»
(протокол від 22.10.2021р. №3)

Схвалено педагогічною радою ВСП «Рожищенський фаховий коледж Львівського національного університету ветеринарної медицини та біотехнологій імені С. З. Гжицького» (протокол від 21.12.2021р. №4)

ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«Годівля дрібних домашніх тварин з основами дієтології»

Галузь знань 20 «Аграрні науки та продовольство»
Спеціальність 204 Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва
Освітньо-професійна програма Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва

Освітньо - професійний ступінь «фаховий молодший бакалавр»
Нормативна чи вибіркова вибіркова
Семестр
Кількість розділів 4
Загальна кількість кредитів за ЄКТС 2
Загальна кількість годин 60

Види навчальної діяльності та види навчальних занять, обсяг годин:

Лекції 16
Лабораторні заняття 2
Практичні заняття 12
Самостійна робота 30
Форма підсумкового
контрольного заходу залік

ВСТУП

З давніх часів людина приручає тварин, дружить з ними і багато чому у них навчається. Образи братів наших менших часто використовуються в різних областях мистецтва. Тварин залучають до лікування хворих і до навчання дітей. Все це говорить про те, що чотириногі друзі завжди робили великий вплив на наше життя. Зв'язок, що виникає між людиною, і його улюбленцем, унікальний. Протягом останнього двадцятиріччя вчені все сильніше переконуються у справедливості твердження «домашні тварини приносять щастя». Як показали наукові дослідження, вихованці сприяють виникненню загального відчуття благополуччя, будучи свого роду легкими ліками, які запобігають нездужанню і поганому настрою. Погладжуючи собаку, kota або спостерігаючи за рибкою в акваріумі, ми розслабляємося. Прогулянки з собакою дають стимул частіше бувати на свіжому повітрі і зберігати активність, а ще це додатковий привід вибратися у вихідні в парк або за місто. Ще в давнину людина приручила собаку і пристосувала її до виконання різних робіт. На їздових собаках люди пересувались на важко прохідній місцевості; сторожові собаки охороняли стада домашньої худоби, важливі господарські об'єкти, та житло людини. Службові собаки несуть службу на кордонах, розшукують наркотичні речовини та вибухові пристрої, виконують обов'язки зв'язківців, санітарів, рятують потопаючих, розшукують потерпілих у завалах після землетрусів та занесених сніговими лавинами у горах. А для менш активних людей ідеальним вихованцем часто стає кіт. Він радує господаря дружнім спілкуванням і ніжною прихильністю.

Програму вивчення вибіркової навчальної дисципліни «Годівля дрібних домашніх тварин з основами дієтології» складено відповідно до освітньо-професійної програми підготовки фахових молодших бакалаврів спеціальності 204 Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва.

Предметом вивчення дисципліни є : повноцінна організація годівлі собак та котів з урахуванням особливостей травної системи цих тварин та ринку кормів; збалансовані раціони для годівлі за енергією, білками, жирами, біологічно активними та мінеральними речовинами; принципи правильної та

обґрунтованої годівлі: забезпечення потреби організму тварин необхідними за об'ємом та енергією кормами.

Міждисциплінарні зв'язки: *«Анатомія і фізіологія сільськогосподарських тварин», «Годівля сільськогосподарських тварин», «Технологія кормів з основами кормовиробництва».*

Програму навчальної дисципліни складено з чотирьох розділів:

1. Нормована годівля собак та котів.
2. Корми і кормові добавки для собак та котів.
3. Особливості годівлі собак різного напрямку використання та в різних умовах утримання. Особливості годівлі котів.
4. Дієтична годівля собак та котів

МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Метою дисципліни *«Годівля дрібних домашніх тварин з основами дієтології»* є надання здобувачам освіти відомостей про теоретичні і практичні методи забезпечення біологічно повноцінної годівлі собак та котів; профілактики порушень обміну речовин і захворювань, зниження їх працездатності, імунітету і продуктивного довголіття..

Завдання полягають у формуванні у здобувачів навичок з класифікації кормів, кормових добавок, комбікормів, кормосумішей; методів контролю повноцінності кормів та раціонів годівлі собак і котів; годівля собак і котів за фізіологічно обґрунтованими нормами.

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студенти повинні **знати:** біологічні особливості собак і котів, пов'язані з їх годівлею; характеристику основних кормів, мінеральних і вітамінних добавок; потреби собак та котів у поживних речовинах; особливості годівлі собак і котів у залежності від віку, фізіологічного стану, способів утримання, породи та навантаження; основні інфекційні та неінфекційні хвороби собак та котів; особливості спеціальних раціонів та дієт для цієї групи тварин.

уміти: організувати годівлю собак і котів у залежності від породи, віку, фізіологічного стану та напрямку використання повноцінними і збалансованими раціонами при дотриманні режиму годівлі; впроваджувати сучасні технології

приготування та згодовування кормів собакам та котам; підтримувати порядок зберігання кормів, кормових добавок, комбікормів, кормосумішей.

На вивчення дисципліни відведено 60 годин.

1. ОРІЄНТОВНА СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Розділ		Тема		Обсяг годин для окремих видів занять і самостійної роботи				
				Лекції	Лабо ра торні	Практи чні -	Самостійна робота	Разом
№	Назва	№	Назва					
1	2	3	4	5	6	7	8	9
			Вступ	1				1
1.	Нормована годівля собак та котів	1.1	Потреба собак та котів в енергії, поживних та біологічно активних речовинах	2			2	4
Всього за розділ				3			2	5
2.	Корми і кормові добавки для собак та котів	2.1	Корми тваринного та рослинного походження, кормові добавки, консерви та сухі корми	3	2		4	9
Всього за розділ				3	2		4	9
	Особливості годівлі собак різного напрямку використання та в	3.1	Загальні вимоги до годівлі собак та котів	2			2	4
		3.2	Особливості годівлі цуценят.	2		2	6	10
		3.3	Особливості годівлі дорослих собак	2		2	2	6

різних умовах утримання. Особливості годівлі котів	3.4	Годівля вагітних та лактуючих сук	2		2	2	6	
	3.5	Годівля дорослих котів, кішок та кошенят	4		4	4	12	
Всього за розділ			12		10	16	38	
4.	Дієтична годівля собак та котів	4.1	Спеціальна дієтична годівля собак та котів	2		2	4	6
		4.2	Профілактичні дієти для собак та котів	2			4	6
Всього за розділ			4		2	8	14	
Всього годин з навчальної дисципліни			16	2	12	30	60	

2. ІНФОРМАЦІЙНИЙ ОБСЯГ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

1. Вступ. Потреба собак та котів в енергії, поживних та біологічно активних речовинах

Дисципліна «Годівля дрібних домашніх тварин з основами дієтології» та її значення. Морфологічні та етологічні особливості годівлі та травлення у собак та котів. Потреба у поживних речовинах. Значення поживних та біологічноактивних речовин у годівлі даних тварин. Фактори, які впливають на перетравлення кормів. Вплив годівлі на організм та здоров'я собак та котів.

2. Корми і кормові добавки для собак та котів.

2.1. Корми і кормові добавки для собак та котів.

Корми для собак та котів. Класифікація кормів. Корми тваринного походження та їх поживна цінність. Рослинні корми та їх поживна цінність. Синтетичні азотовмісні речовини. Дріжджі, мінеральні та вітамінні добавки, антибіотики, біогенні речовини та їх цінність. Види промислових кормів для собак та котів. Консерви та їх поживна цінність. Сухі комбіновані корми та їх поживна цінність. Інгредієнти сухого раціону. Промислове виробництво сухих кормів. Консерванти корму. Сухі, напіввологі, консервовані корми для котів. Вивчення способів визначення поживних речовин у кормі. Смакова якість та поїдання кормів. Оцінка якості натуральних та промислових кормів. Маркування упаковки корму. Вартість корму. Промислові корми відомих зарубіжних фірм. Промислові корми вітчизняних фірм.

Лабораторне заняття 1.

Гарантійний та органолептичний аналіз сухих кормів для собак та котів. Визначення складу, добавок тваринного, рослинного походження. Технологічні добавки. Гарантійні показники. Енергетична цінність.

3. Особливості годівлі собак різного напрямку використання та в різних умовах утримання. Особливості годівлі котів

3.1. Загальні вимоги до годівлі собак та котів

Основні принципи нормованої годівлі собак та котів. Норми годівлі даних тварин різних вікових груп, різної робочої спеціалізації, з урахуванням породних та інших особливостей. Потреба у поживних речовинах у зв'язку з репродукцією. Потреба у поживних речовинах у цуценят, кошенят, молодих собак та котів, лактуючих самок, службових, мисливських собак, та собак, які використовуються зі спортивної мети. Типи годівлі собак та котів. Складання раціонів залежно від типу годівлі. Техніка годівлі собак і котів у залежності від обраного типу годівлі. Приготування корму до згодовування. Правила та режим годівлі. Технологія заміни раціонів годівлі. Особливості та правила годівлі собак і котів усіх вікових груп. Потреба у поживних речовинах. Кормові раціони. Середньодобові даванки корму на 1 кг маси тіла, грам. Контроль за повноцінністю годівлі.

3.2 Особливості годівлі цуценят.

Особливості годівлі цуценят. Годівля у перші тижні життя. Переведення цуценят на самостійну годівлю. Корми. Орієнтовні норми згодовування кормів. Режим годівлі. Годівля цуценят - сиріт. Годівля готовими промисловими кормами. Штучні замінники сучого молока.

Практичне заняття 1

Визначення норми годівлі та складання раціонів для цуценят різних порід. Аналіз складеного раціону. Підгодівля цуценят. Схеми годівлі цуценят сухим кормом.

3.3 Особливості годівлі дорослих собак.

Загальні вимоги до годівлі дорослих собак різних порід. Годівля дорослих собак у період спокою. Раціони і режим годівлі племінних самців у період статевої активності. Раціони та режим годівлі. Годівля службових собак. Особливості годівлі мисливських собак. Особливості годівлі караульних собак. Особливості годівлі собак в умовах квартирного утримання. Корми і техніка годівлі. Режим годівлі.

Практичне заняття 2

Визначення норми годівлі та складання раціонів для службових, мисливських, патрульних собак. Годівля племінних собак. Аналіз складених раціонів. Схеми годівлі сухими кормами.

3.4 Годівля вагітних та лактуючих сук.

Потреба сук в поживних речовинах в період спокою, вагітності і лактації. Годівля вагітних самок. Годівля лактуючих самок. Раціони годівлі. Режим та техніка годівлі.

Практичне заняття 3

Визначення норми годівлі та складання раціонів для вагітних та лактуючих сук. Аналіз складених раціонів. Схеми годівлі сухими кормами.

3.5 Годівля дорослих котів, кішок та кошенят.

Загальні вимоги до годівлі котів. Годівля довгошерстих, напівдовгошерстних, короткошерстих котів. Годівля кастрованих котів та кішок. Види кормів та їх поживність. Годування котів в різні періоди їх життя. Режим та техніка годівлі. Складання раціону.

Практичне заняття 4-5

Визначення норми годівлі та складання раціонів для дорослих котів, кішок та кошенят. Аналіз складених раціонів. Схеми годівлі сухими та напіввологими кормами.

4. Дієтична годівля собак та котів

4.1. Спеціальна дієтична годівля собак та котів

Визначення, значення і принципи спеціальної дієтичної годівлі собак та котів. Дієтична годівля собак та котів при різних кишковошлункових захворюваннях. Дієтична годівля собак і котів при інших захворюваннях.

Практичне заняття 6

Вибір натурального корму, його обробка та кратність згодовування. Дієтотерапія при різних кишковошлункових захворюваннях.

4.2 Профілактичні дієти для собак та котів

Характеристика лікувальних дієт для собак та котів. Розвантажувальні та спеціальні дієти для собак.

3. САМОСТІЙНА РОБОТА

Основним завданням навчальних закладів на сучасному етапі розвитку суспільства є формування творчої особистості, здобувача освіти здатного до самостійного підвищення фахового рівня, самоосвіти, креативності, інноваційної діяльності. Щоб залучити студента до активного здобуття знань, великою є роль самостійної роботи.

Структура навчальної дисципліни є орієнтовною. Під час складання навчальних програм викладачі можуть вносити обґрунтовані зміни та доповнення в зміст програмного матеріалу і розподіл навчальних годин за темами в межах бюджетного часу, відведеному навчальним планом на вивчення дисципліни. Для занять викладач має використовувати чинні нормативні документи державних органів, сучасні розробки і матеріали наукових установ України.

Визначені теми самостійного вивчення повинні бути відображені в робочій навчальній програмі, розглянуті на засіданні циклової комісії та затверджені заступником директора з навчальної роботи.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА ТА ДЖЕРЕЛА

1. Богданова И. Б. Кормление кошек, Эксмо, 2004. – 352 с.
2. Захаренко М. О. та ін. Гігієна та годівля собак: навч.посібник.- Київ: НУБіП України, 2010. – 165 с.
3. Кінологія: утримання та годівля собак: навч.посібник/В. А. Бурлака, Н. В. Павлюк, В. М. Степаненко та ін./ Під заг. редак. д.с.-г. н., проф. В. А. Бурлаки. – Житомир. «Волинь», 2004. – 412 с.
4. Куропаткина М. В. Кормление кошек/М. В. Куропаткина – «ВЕЧЕ», - (все о кошках).